

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

СИЛАБУС

**ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА /
BEHAVIORAL ECONOMICS**

Інформація про викладача	
Викладач	Кульганік Оксана
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	-
Посада	доцент
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25, каб. 409
Контактний телефон	0982600662
E-mail:	o.kulhanik@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://moodle.vtei.edu.ua/course/view.php?id=1907
Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	вибірковий
Освітній ступінь	бакалавр
Навчальний рік	2024/2025
Анотація курсу	Основною метою вивчення компоненту «Поведінкова економіка» є формування знань теорії та практики поведінкової економіки, розуміння поведінкових закономірностей та їх впливу на перебіг економічних процесів, формування на цій основі професійних компетентностей у сфері прийняття економічних рішень.
Мова викладання	українська
Результати навчання	В результаті вивчення освітньої компоненти здобувачі повинні: знати: основні концепції та терміни поведінкової економіки; когнітивні процеси в прийнятті економічних рішень; теорії і моделі, які пояснюють, як люди приймають рішення в умовах обмеженої раціональності, враховуючи психологічні та соціокультурні фактори; концепції прийняття рішень в умовах ризику; методи дослідження поведінкової економіки, зокрема, методи проведення поведінкових експериментів та аналізу експериментальних даних; евристики в прийнятті економічних рішень; соціальні аспекти економічної поведінки. вміти: здійснювати оцінювання раціональності поведінки економічних суб'єктів; розуміти принципи прийняття економічних рішень в умовах невизначеності та обмеженості ресурсів; аналізувати вплив емоцій на рішення в галузі економіки і фінансів; застосовувати концепції невідповідності та аналізу економічної поведінки;

використовувати інструменти та методики для аналізу поведінкових аномалій та невідповідності між тим, як індивіди повинні раціонально діяти і як вони зазвичай діють;
 оцінювати варіанти стимулювання та регулювання економічної поведінки;
 розробляти та оцінювати політику та інструменти, які спрямовані на вплив поведінки індивідів та організацій у сфері економіки;
 застосовувати експерименти для вивчення поведінкових питань;
 здійснювати експерименти для дослідження та вивчення поведінкових аспектів в економіці, враховуючи психологічні та соціальні феномени;
 розробляти раціональні стратегії та приймати рішення в умовах обмеженої інформації та невизначеності, з урахуванням поведінкових факторів.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Всього	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота		
Тема 1. Поведінкова економіка в системі економічних наук	9	2	2	5	В, РПЗ, УД	5
Тема 2. Психофізіологічні основи поведінки	16	2	4	10	Т, РЗ, ЛА	10
Тема 3. Когнітивні процеси в регуляції поведінки	9	2	2	5	К, В, РМГ, Д	5
Тема 4. Емоційні аспекти регуляції економічної поведінки	16	2	4	10	П, В, РПЗ	10
Тема 5. Внутрішня мотивація та механізми підтримки діяльності	16	2	4	10	РПЗ, УД, КТ	10
Тема 6. Особливості інформаційно-психологічної війни в контексті поведінкової економіки	9	2	2	5	Т, РЗ, СЗ	5
Тема 7. Поведінкова економіка вражень	11	4	2	5	РЗ, ТЕ, РМГ	5
Тема 8. Грошова поведінка	9	2	2	5	РМГ, Д, П	5
Тема 9. Податкова поведінка	9	2	2	5	П, В, РПЗ	5
Тема 10. Поведінкова економіка підприємництва	9	2	2	5	УД, КТ, ЛА	5
Тема 11. Прийняття рішень в умовах ризику	9	2	2	5	РПЗ, УД, КТ	5
Тема 12. Точки відліку та фреймінг	9	2	2	5	Т, РЗ, СЗ	5
Тема 13. Евристики в прийнятті економічних рішень	11	4	2	5	РЗ, ТЕ, РМГ	5

Тема 14. Соціальні аспекти економічної поведінки	11	4	2	5	РМГ, Д, П	5
	27			27	ІЗ	15
Всього	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль – екзамен						

Поточний контроль /
критерії оцінювання

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:
В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал.
РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали.
УД – участь у дискусії – 2 бали.
КТ – комп’ютерне тестування – 1 бал.
Т – тестування – 1 бал.
РЗ – розв’язування задач – 2 бали.
ТЕ – твори-есе – 2 бали.
РМГ – робота в малих групах – 1 бал.
Д – доповідь – 2 бали.
П – презентація – 2 бали.
СЗ – ситуаційне завдання – 2 бали.
LA - Learning Apps (інтерактивне завдання) – 2 бали.
К – Kahoot (навчальна платформа) – 1 бал.
ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (неформальна освіта: курси на платформі Prometheus або на інших сервісах – 7 балів; участь у наукових заходах - публікація наукової статті чи тез – 8 балів).
Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

Основні літературні та
інформаційні джерела

1. Акулова Г. В. Моделювання впливу структури суспільних благ на добробут та поведінку економічних агентів з використанням мультиагентного підходу. Економіка та держава. 2018. № 5. С. 107-110.
2. Аріелі, Ден. Передбачувана ірраціональність / Ден Аріелі ; пер. з англ. Дзвінки Завалій. Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. - 296 с.
3. Андрющенко О. Б. Інструментарій поведінкових наук як основа формування механізму управління якістю життя населення. Інфраструктура ринку. 2020. № Вип. 49. С. 34–40. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/49_2020_ukr/9.pdf.
4. Безгін К. С., Ушкальов В. В. Поведінкова економіка: епістемічний поворот у трактуванні раціональності. Економіка України. 2019. № 7-8. С. 3–15.
5. Базилевич, В. Парадигмальні зрушення в економічній теорії ХХІ ст. / В. Базилевич, А. Ігнатюк, Н. Гражевська // Вища школа. 2018. № 2. С. 101-125.
6. Банерджі Абхіджит, Дюфло Естер. Дієва економіка для важких часів / пер. з англ. Роман Ключко. К.: Наш формат, 2021, 416 с.
7. Компанієць В. В., Полякова О. М. Економічна психологія: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. Ч. 4. 90 с.
8. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Поведінкова економіка» для слухачів магістратури за спеціальністю «Економіка», укл. В. В. Ушкальов. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 129 с.
9. Kulhanik O, Kozlovskiy S., Nikolenko L, Peresada O, Bolgarova

N. Estimation level of public welfare on the basis of methods of intellectual analysis. Global Journal of Environmental Science and Management, 2020, 6(3), pp. 355–372.

10. Пилипенко Н. М., Беляєва В. В. *Можливості застосування інструментарію поведінкової економіки при проведенні економічної політики в Україні. Економіка & держава. 2019. № 5. С. 95–100.*

11. Пилипенко Н. М., Пилипенко В. В. *Напрями застосування принципів поведінкової економіки при проведенні бюджетно-податкової політики в Україні. Економіка та держава. 2021. № 8. С. 105–110. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2021/19.pdf.*

12. Талер Р. *Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення = Misbehaving. The Making of Behavioral Economics / пер. з англ. С. Крикуненко. Київ : Наш формат, 2018. 463 с.*

Політика освітнього компоненту

Організація навчання

Організація навчального процесу здійснюється відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».

Розроблено завдання для практичних занять з освітньої компоненти, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.

Відпрацювання пропусків занять

Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі.

Допуск до підсумкового контролю

Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Академічна доброчесність

Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

Інші складові політики
освітньої компоненти

Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів (наприклад «Prometheus», «Coursera», онлайн-платформі HELP тощо), тренінгів з тематики освітньої компоненти.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та міжнародних відносин
протокол № 01 від 15.01.2024.

Науково-педагогічний працівник

Оксана КУЛЬГАНІК

Завідувач кафедри

Валентина ХАЧАТРЯН